

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Deres ref.:

Vår dato: 22.12.2017

Vår ref.: 2017/9667

Arkivnr.: 461.5

Knarholmen AS
Driftavegen 7
5561 BOKN

v/Finn Alvestad

Postadresse:

Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:

Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00

F: 51 52 03 00

E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Knarholmen AS – Tillatelse til utfylling i sjø på eiendommene 11/327 og 328, Knarholmen Fiskerihavn, Bokn kommune

Fylkesmannen i Rogaland har ferdigbehandlet søknaden fra Bekkarvik AS og Knarholmen AS av 05.09.2017, og har på visse vilkår besluttet å gi tillatelse etter forurensningsloven til utfylling i sjø.

Tillatelsen omfatter utfylling av totalt 35 000 m³, som samlet vil berøre totalt sjøbunnsareal på 9000 m². Vilkårene fremgår på sidene 6-8. Vi varsler gebyr for saksbehandlingen.

Vedtaket kan påklages innen fire uker.

Vi viser til søknad datert 05.09.2017 der Prosjekt Konsult AS søker på vegne av Bekkarvik AS og Knarholmen AS om tillatelse etter forurensningsloven til utfylling i sjø på eiendommene 11/327, 328, Knarholmen Fiskerihavn, Bokn kommune. Bekkarvik AS og Knarholmen AS har samme eier og tillatelsen blir derfor gitt til Knarholmen AS. Det vises også til øvrige saksdokumenter i saken.

Søknad/bakgrunn

Det søkes om tillatelse til å fylle ut i sjø ved to områder ved Knarholmen fiskerihavn. Utfylling I på landsiden (Bekkarvik) av Knarholmen vil ha et utfyllingsvolum på 8000-10 000 m³ og vil berøre et sjøbunnsareal på ca. 1900 m². Utfylling II ute på Knarholmen vil ha et utfyllingsvolum på 20 000-25 000 m³ og vil berøre et sjøbunnsareal på ca. 7000 m². Fyllingene vil konstrueres med kjernemasser innerst, som dekkes av et filterlag. Utfyllingen vil plastres med blokkstein tilpasset forholdene på stedet, ved behov kan blokksteinen sikres på fjell med fjellbolter. Det er planlagt å fylle ut med stedeagne og/eller tiltransporterte masser fra nærliggende områder. Det vil bli brukt elektronisk tennere på sprengsteinmassene, metoden vil ifølge søker gi minimalt med plastavfall. Utfyllingene er planlagt gjennomført med gravemaskin fra land. Utfyllingene vil få kote +2 meter. Varigheten på tiltakene er estimert til 2-3 måneder, med planlagt oppstart i løpet av vinteren.

Som avbøtende tiltak mot partikkelspredning planlegges det å bruke siltgardin. I tillegg planlegges det for utfylling I å legge ut duk (vevd polyester duk 400 g/m²) dekket av pukkk på sjøbunnsedimentene før utfylling. Formålet med utfyllingene er å legge til rette for bygging av fiskerirettet virksomhet, industri og kontorer. På sikt planlegges det i fremkant av utfyllingene å bygge kaier fundamentert på pelers.

Miljøforhold:

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensningsforskriften § 36-2.

Naturmangfold

Ifølge temakart-rogaland¹ er det ikke registrert noen viktige naturtyper i de omsøkte tiltaksområdene. Det er registrert tre større taeskogforekomster med verdi A («svært viktig») henholdsvis ca. 150, 710, 810 meter fra tiltaksområdene, som overlapper med et regionalt viktig gytefelt for torsk. Noe nord for de omsøkte utfyllingene er det modellert ålegress. I følge søker er det registrert ålegress i nordre del av fiskerihavnen. Det er enkelte registreringer av den nær trua ærfuglen i området. Det foregår fiske med passive- og aktive redskap i Boknasundet. I Sponavika på sørsiden/motsatt side av moloen, er det registrert en låsettingplass som ifølge Fiskeridirektoratets kartdatabase² brukes til makrell (mai-oktober) og sild (januar-april).

Vannforekomst

Ifølge vannmiljø, er tiltaksområdene en del av vannforekomsten «Boknasundet» som er definert som «beskyttet kyst/fjord». Økologisk tilstand og kjemisk tilstand er begge udefinert. Forventet tilstand for perioden 2022-2027 er økologisk tilstand «god» og kjemisk tilstand «oppnår god».

Bunnforhold og sediment

Bunnforholdene inne i havnebassenget er ifølge søker fjell stedvis dekket av et tynnere lag morenemasser. Sjøbunnen ved/utenfor Knarholmen i utfyllingsområde II, skal være fjell rundt skjær, med noe innslag av stein og sand. Det skal være opptil 5 meter dypt i tiltaksområdene.

Planforhold

Utfylling I er i eldre reguleringsplan³ avsatt til reguleringsformålene industri (fiskerirelatert), samt havn. Utfylling II er avsatt til industri (fiskerirelatert) samt havn.

Høring

Søknaden ble lagt ut til offentlig ettersyn i oktober - november 2017, iht. § 36-6 i forurensningsforskriften. Søknaden ble også kunngjort i Haugesunds avis og på Fylkesmannen i Rogaland sine internettsider. Fylkesmannen mottok 3 høringsuttalelser til søknaden.

Grieg Seafood Rogaland AS (GSFR)

GSFR viser til at de er i en søknadsprosess om en ny midlertidig lokalitet for lakseoppdrett ved Låderskjera, ca. 2 km sør for Knarholmen Fiskerihavn. Hvis søknaden innvilges vil oppdrettsanlegget fortløpende legges ut, og fisk settes ut. GSFR anmoder om dialog dersom utfyllingene blir utsatt til etter at GSFR eventuelt har satt ut fisk, slik at utfyllingene i sjø koordineres med deres driftsplaner. Alternativt at avbøtende tiltak mot partikkelspredning settes inn slik at en unngår at partikkelspredningen når anlegget.

Fiskarlaget Vest v/Bokn Fiskarlag

De forutsetter at det stilles strenge krav for å hindre spredning av forurensede sedimenter, samt at man unngår spredning av plast som følge av tiltakene. Videre mener de at arbeider i sjø bør unngås under gyteperioden (februar-april) for torsk. De viser videre til at det må tas hensyn til eventuell pågående fiskerivirksomhet i nærområdet bruk, m.a. av kaste-/låsettingplassen.

¹ www.temakart-rogaland.no

² <https://kart.fiskeridir.no/>

³ Bokn kommune (2002). Knarholmen Fiskehavn. Plan id. 200201. Ikrafttredelsesdato 02.10.2002.

Fiskeridirektoratet region Sør

Bemerket at det er registrert et regionalt viktig gytefelt for torsk (Bokn-Førresfjorden) og viser til at det foregår fiske med faststående redskap i Boknasundet, samt at det er lokalisert en låssettingsplass til makrell og sild sør for moloen. Fiskeridirektoratet viser til at det ifølge Naturbase⁴ er registrert en større viktig tareskogforekomst i nærheten av tiltaksområdene. Det forutsettes at det gjøres tiltak for å hindre spredning av plast fra sprengledninger fra sprengstein. De vurderer det som lite trolig at arbeider vil være til hinder for fiskeriinteressene i området såfremt arbeidene blir utført på en skånsom måte slik at omliggende naturmiljø i så liten grad som mulig påvirkes.

Søkers kommentarer til høringsuttalelsene

I henhold til forurensningsforskriften § 36-4, andre ledd, ble søker forelagt innkomne uttalelser, og gitt anledning til å komme med merknader til disse. Søker har hadde på vegne av tiltakshavere ingen kommentarer til innkomne høringsuttalelser. Ifølge søker skal det være dialog mellom tiltakshavere og Grieg Seafood Rogaland AS.

Fylkesmannens kommentarer til høringsuttalelsene

Bokn kommune bekrefter i mail datert 22.12.2017 at tiltakene er iht. til reguleringsplan for området. Vi har ellers ingen spesielle kommentarer til uttalelsene, og viser til vurderinger og fastsatte vilkår i denne tillatelsen.

Fylkesmannens vurdering

Rettslig grunnlag

Fylkesmannen har vurdert søknaden ut fra de forurensningsmessige ulempene ved tiltakene, sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltakene for øvrig medfører, jf. forurensningsloven §§ 11 og 16. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften § 4, og naturmangfoldloven § 7 om skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT)

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutninger skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på «føre-var-prinsippet». Naturmangfoldet gjelder arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster, og deler disse inn i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften § 4 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand. Dersom tiltakene fører til at den beskyttede kyst/fjord vannforekomsten «Boknasundet» endrer tilstandsklasse i negativ retning vil det foreligge en forringelse. Miljømålene skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Fylkesmannen har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi de planlagte tiltakene tillatelse etter forurensningsloven.

⁴ <http://kart.naturbase.no/>

Miljøpåvirkning

Forurensning

Det er ikke tatt prøver av sedimentene i tiltaksområdet. Ettersom forurensningsgraden i sjøbunnsedimentene er ukjent vil Fylkesmannen med hensyn til føre var prinsippet i naturmangfoldloven § 9 ta utgangspunkt i at sjøbunnsedimentene i tiltaksområdet er forurenset. Uten avbøtende tiltak vil arbeidene i sjø kunne føre til oppvirvling og spredning av potensielt forurensete sjøbunnsedimenter. Det er derfor viktig at riktig avbøtende tiltak blir valgt, både med tanke på å bevare eventuelle marine verdier, samt for å unngå spredning og transport av miljøgifter fra sedimentene og til omgivelsene. Det er planlagt å bruke siltgardin som vil tilpasses de stedlige forholdene under arbeidene med begge utfyllingene. Før utfylling av massene ved utfyllingsområde I vil det i tillegg legges ut fiberduk som dekkes av pukk. Tildekningen vil ved riktig utførelse kunne tildekke og immobilisere potensielt forurenset sjøbunn, samt beskytte mot spredning ved erosjon og bioaktivitet. Ifølge søker ble fiskerihavnen anlagt rundt år 1985, vedlikehold og annen aktivitet i slike havner er ofte vært kilde til bunnstoff og annen miljøgift forurensning i sjøbunnsedimenter.

Spredning av finstoff og nitrogenforbindelser fra utfyllingsmasser

I anleggsperioden vil det kunne bli vasket ut steinpartikler, støv og sprengstoffrester til sjø. Høyt innhold av partikulært materiale i vannmassene og partikkelspredning som følge av tiltakene vil i seg selv kunne påvirke marine organismer negativt. Partikler fra sprengstein har et høyere skadepotensial for fisk enn naturlige partikler fordi de er skarpere, og har lettere for å feste seg på fiskens gjeller. Dersom partikkelspredningen holdes kontrollert, innenfor siltgardin, vil påvirkningen fra tiltakene være begrenset.

Utfylling av sprengstein i sjø vil medføre spredning av nitrogenforbindelser (sprengstoffrester fra massene). I følge Norconsult sine vurderinger i forbindelse med Ryfastprosjektet vil nitrogenforbindelsene bestå av omtrent 50 % ammonium-forbindelser og 50 % nitratforbindelser. Ammoniakk er akutt giftig i lave konsentrasjoner for fisk. Nitratforbindelser kan føre til overgjødning av vannmassene. Det er antatt at sjøens naturlige bufferegenskap vil bidra til at konsentrasjonen av nitrogenforbindelser raskt vil fortynnes/finnes som ammonium og ikke ammoniakk, og at spredning av nitrogenforbindelser derfor kun vil ha en lokal effekt.

Spredning av plastavfall

Søker har oppgitt at det er planlagt å bruke elektriske tennere under utsprengningen av massene. Metoden vil ifølge søker gi minimalt med plastrester i utfyllingsmassene. Det har de siste årene blitt et økt fokus rundt utslipp av plast fra sprengsteinsmasser som fylles ut i sjø. Plastavfall i sjø er et stort problem både lokalt, nasjonalt og globalt. Fylkesmannen i Rogaland har derfor skjerpet kravene knyttet til dette. Fylkesmannen vil kun kunne tillate at det fylles ut med masser med mindre mengder rester av plast. Dette under forutsetning av at det er brukt skyteledninger som synker. Det forutsettes da at tiltakshavere gjennomfører de tiltak som kreves for å hindre all spredning av plastavfall i sjø.

Samlet miljøpåvirkning

Permanent arealbeslag i tiltaksområdene, samt endringer i landarealets utforming, kan føre til endringer i de lokale strømforholdene. Denne påvirkningen antas å avgrenses til å være svært lokalt. Søknaden omfatter arbeider i sjø som ved utføring kan føre til partikkelspredning. Partikkelspredning kan påvirke vannforekomstens tilstand i negativ retning, samt forringe reproduksjonsmuligheter for fisk og andre marine organismer. Det er derfor svært viktig at arbeidene utføres på en måte som i størst mulig grad hindrer oppvirvling og spredning av partikler i vannmassene. Avbøtende tiltak vil bidra til å redusere/begrense partikkelspredningen. Tiltakene er tidsbegrenset, og vil derfor bare føre til forringelse av vannforekomsten mens arbeidene pågår.

Basert på at det er ikke registrert viktige naturtyper i eller i direkte nærhet til tiltaksområdene, samt at tiltakene har et begrenset omfang, vurderer vi det som lite sannsynlig at omsøkte arbeider, utført i henhold til fastsatte vilkår, vil medføre nevneverdige, varige skader eller ulemper for marint naturmiljø. Eventuell forringelse av vannmassene forventes å være kortvarig og avgrenset til lokalt rundt tiltaksområdene.

På bakgrunn av samfunnsnytte, arbeidenes omfang, planlagt utførelse og varighet, mener Fylkesmannen at de omsøkte tiltakene utført i henhold til fastsatte vilkår, utgjør en liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten som helhet jf. miljømålet i vannforskriften § 4. Utfyllingen vil også bidra til at potensielt forurensede sjøbunnsedimenter på landsiden blir varig tildekket.

Metode

Tiltakshavere må dekke kostnader ved å begrense eventuell skade på naturmiljø som følge av tiltakene, jf. naturmangfoldloven § 11. Søknaden omfatter arbeider i sjø som ved utføring vil kunne føre til oppvirvling av potensielt forurensede sjøbunnsedimenter. Det er derfor svært viktig at arbeidene utføres på en skånsom måte som i størst mulig grad hindrer oppvirvling og spredning av potensielt forurensede partikler i vannmassene.

For å hindre partikkelspredning har søker bl.a. foreslått å bruke siltgardin under arbeidene. Fylkesmannen vurderer siltgardin som en god del løsning for å hindre spredning av potensielt forurensede sedimenter. Videre er det planlagt å legge ut fiberduk dekket med pukk på sjøbunnen ved utfyllingsområde I. Ettersom forurensningsgraden er ukjent stiller vi med hensyn til føre var prinsippet i naturmangfoldloven § 9 krav om at også eventuelle sjøbunnsedimenter i utfyllingsområde II ute ved Knarholmen må tildekkes på en tilsvarende måte med duk dekket av pukk, eller med en min. 20 cm tykk sandpute med en kornstørrelse-sammensetning dimensjonert iht. Miljødirektoratets veileder M-411/2015.

Med hensyn til det registrerte gytefeltet for torsk setter vi krav om at det ikke skal utføres arbeider i sjø (utfyllingsområde II) i gyteperioden februar-april. Dette vilkåret er basert på føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9. Det må tas hensyn til fiske i hele området.

Fylkesmannen setter krav til at de planlagte utfyllingene skal sikres mot utrasing.

Av hensyn til støynivå setter vi krav til at arbeidene ikke skal utføres kveld/nattetid (mellom kl. 19:00-07:00), samt søn- og helligdager, med mindre det kan dokumenteres at arbeidene ikke er til sjenanse.

Tiltakshavere har en generell plikt til å unngå forurensning, jf. forurensningsloven § 7, og må derfor kontinuerlig føre tilsyn med at det ikke forekommer uventet og/eller unormal forurensning som følge av arbeidene.

Konklusjon

Ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkår, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltakene sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltakene for øvrig vil medføre. Vurdering av tiltakene etter §§ 8-12, jf. § 7 i naturmangfoldloven tilsier at naturen i området kan bli negativt påvirket. Tiltakene er likevel avgrenset i tid og rom, og det er i samsvar med reguleringsbestemmelsene for området. Videre ligger tiltaksområdene i et område som tidligere er påvirket av menneskelig aktivitet og inngrep. Det er derfor ikke sannsynlig at tiltakene, utført i henhold til fastsatte vilkår, vil gjøre ytterligere skade på naturmangfoldet.

Fylkesmannen finner derfor på visse vilkår å kunne gi tillatelse til de omsøkte utfyllingene i sjø på eiendommene 11/327, 328, Knarholmen Fiskerihavn, Bokn kommune. Tillatelsen er begrunnet i at tiltakene ikke vil medføre uakseptable miljøpåvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av vannforekomsten, forutsatt at tiltakene utføres i henhold til fastsatte vilkår.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad datert 05.09.2017, samt opplysninger fremkommet under behandling av søknaden.

Risikoklasse

Fylkesmannen skal som en del av sin behandling av omsøkt tiltakene ved Knarholmen Fiskerihavn plassere anleggsarbeidene i en risikoklasse. Risikoklassifiseringen er et uttrykk for forurensningspotensialet som foreligger, og er gradert fra 1 til 4, der 1 er høyeste risiko. På bakgrunn av arbeidenes omfang, lokale forhold, samt de opplysninger som har fremkommet av søknad og i søknadsprosessen, blir anlegget plassert i **risikoklasse 4**. Plasseringer i risikoklasse gir føringer for rutinemessig, formel kontakt mellom tiltakshavere og Fylkesmannen.

Vedtak

Med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16 gir Fylkesmannen i Rogaland på visse vilkår Knarholmen AS tillatelse til utfylling i sjø på eiendommene 11/327, 328, Knarholmen Fiskerihavn, Bokn kommune.

Tillatelsen omfatter utfylling av totalt 35 000 m³ sprengstein, som samlet vil berøre et totalt sjøbunnsareal på 9000 m² sjøbunnsareal.

Det stilles nedenfor vilkår om tiltak for å begrense eventuell forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljø.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Tiltakshaver er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt og plikter å orientere de som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt om de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre tiltakshavere sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelsen. Tiltakshavere skal gi beskjed til Fylkesmannen før arbeidene i sjø starter.
2. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshavere å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes. Fylkesmannen skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter, mm., for å kunne føre tilsyn med arbeidene.
3. Arbeidene i sjø skal utføres på en måte som minimerer risiko for skade og/eller ulempe for det marine miljø.
 - a) Utfyllingsarbeidene skal utføres på en så skånsom måte som mulig, slik at minst mulig finpartikulert materiale virvles opp og spres i de åpne vannmassene
 - b) Massene som brukes til utfylling skal være dokumentert rene. Potensielt innhold av avfall (herunder plastavfall), olje og annen forurensning skal ikke havne i sjøen. Det er bare tillatt å fylle ut med masser som har mindre mengder rester av plast. Forutsetningen er at denne

plasten er skyteledninger som synker. Det forutsettes da at tiltakshaver gjennomfører de planlagte tiltak som kreves for å hindre all spredning av plastavfall i sjø.

- c) Det skal, mens utfylling av sprengsteinsmasser pågår, gjennomføres løpende kontroll av deponerte mengder, lagtykkelser og skråningshelning.
 - d) Før utfylling i sjø ved utfylling I skal sjøbunnen sikres ved utlegging av fiberduk dekket av et lag pukk i hele utfyllingsområdet. Fiberduken skal sikres mot skade på eller forskyvning som kan forårsake spredning av forurensede bunnsedimenter. Under utfylling skal det føres kontroll med at fiberduken er uskadet og ligger som tiltenkt. Duken skal legges på sjøbunnen tre meter utenfor fyllingsfoten.
 - e) Før utfylling i sjø ved utfylling II skal eventuelle sjøbunnsedimenter i utfyllingsområdet sikres ved utlegging av fiberduk dekket av et lag pukk, alternativt tildekkes med en min. 20 cm tykk sandpute med en kornstørrelse-sammensetning dimensjonert iht. Miljødirektoratets veileder M-411/2015.
 - f) Før utfyllingsarbeidene påbegynnes skal det monteres en siltgardin rundt tiltaksområdet. Siltgardinet skal være forankret i bunn og være montert slik at partikkelspredning ut av området ikke forekommer. Det skal utføres daglig visuell kontroll av siltgardinet for å sikre at den fungerer etter hensikten. Dersom det oppdages synlig partikkelspredning utenfor siltgardinet skal arbeidene stanses umiddelbart og tiltak iverksettes. Siltgardinet skal ikke demonteres før 8 dager etter at arbeidene er avsluttet. Det skal også etableres en beredskapsplan som skal gjennomføres straks dersom det viser seg at siltgardinen ikke fungerer etter hensikten.
 - g) Dersom det oppdages synlig partikkelspredning fra utfyllingsområdet skal arbeidene stanses umiddelbart og tiltak iverksettes.
 - h) Utfyllingsarbeidene skal utføres på en måte som sikrer stabilitet i utfyllingene under og etter avsluttet arbeid.
4. Utfyllingsarbeidene (utfylling II) i sjø skal foregå utenom perioden 15. februar – 15. april av hensyn til gytetiden for torsk.
 5. Dersom det påtreffes kulturhistorisk materiale (glass, keramikk, vrakdeler, bearbeidet flint, etc.) må arbeidene stanses og Museum Stavanger AS og Rogaland fylkeskommune varsles (jf. lov om kulturminner §§ 8 og 14 tredje ledd).
 6. Utfyllingsarbeidene skal ikke utføres mellom kl. 19:00 – 07:00, samt søn- og helligdager.
 7. Før anleggsarbeidene starter må tiltakshavere ha etablert en beredskapsplan som skal gjennomføres straks det skjer hendelser som ikke er omfattet av tillatelsen.
 8. Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø er tiltakshavere ansvarlig for at Fylkesmannen varsles umiddelbart.
 9. Når arbeidet er ferdig skal tiltakshavere utarbeide en kort rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt.

Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten sendes Fylkesmannen innen 8 uker etter at arbeidene er avsluttet.

10. Tillatelsen gjelder i 3 år fra dags dato.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene ved Knarholmen Fiskerihavn isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Etterhåndskunngjøring

Tillatelsen og søknadsdokumentene vil bli lagt ut på internettssidene til Fylkesmannen i Rogaland www.fylkesmannen.no/rogaland under «Miljø og klima».

Varsel om gebyr for saksbehandlingen

Fylkesmannens behandling av søknader om tillatelse etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Vår behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 5 jf. forurensningsforskriften § 39-4. Knarholmen AS skal derfor betale et gebyr på kr **36 700,-** for Fylkesmannens behandling av søknaden.

Eventuelle merknader til varselet sendes Fylkesmannen innen fire uker fra mottak av dette brevet.

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen fire uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage stilles til Miljødirektoratet, og sendes Fylkesmannen i Rogaland.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Lasse Aase Tønnessen
ingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler: Lasse Aase Tønnessen
Saksbehandler telefon: 51568904
E-post: fmrolaa@fylkesmannen.no

Kopi til:

Bokn kommune	Boknatun	5561	Bokn
Kystverket Vest	pb. 1502	6025	Ålesund
Grieg Seafood Rogaland AS	Postboks 234 Sentrum	5804	BERGEN
Fiskarlaget Vest	Slottsgaten 3	5003	BERGEN
Museum Stavanger AS	Musegata 16	4010	STAVANGER
Knarholmen AS	Driftavegen 7	5561	BOKN
Prosjekt konsult AS	Strandgata 36	5528	HAUGESUND
Fiskeridirektoratet, region sør	Postboks 185 sentrum	5804	Bergen
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	Stavanger